

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 32Dz/3/2023
Identifikačné číslo spisu: 9623200456
Dátum vydania rozhodnutia: 7. septembra 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:9623200456.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte v zložení z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Anity Filovej, v disciplinárnej veci proti disciplinárne obvinenej: B.. A. I. B., A. N. so sídlom N. Ú. M. XX, XXX XX Ž., pre disciplinárne previnenie podľa § 220 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, o vylúčení prísediaceho sudcu Mgr. Bernarda Janíka takto

r o z h o d o l :

Prísediaci sudca Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky Mgr. Bernard Janík je vylúčený z konania vedeného Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 33D/11/2023 podľa § 4, § 24 ods. 2 zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) a § 31 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v účinnom znení.

O d ô v o d n e n i e

1. Dňom 1. augusta 2021 bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Najvyšší správny súd“), do ktorého právomoci bolo, okrem iného, zverené aj rozhodovanie o disciplinárnej zodpovednosti sudcov, prokurátorov, notárov a súdnych exekútorov [článok 142 ods. 2 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky]. Dňa 21. augusta 2023 bol Najvyššiemu správnemu súdu doručený návrh ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 14. augusta 2023 na začatie disciplinárneho konania proti disciplinárne obvinenej B.. A. I. B., A. N. so sídlom N. Ú. M. XX, XXX XX Ž. pre disciplinárne previnenie podľa § 220 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Disciplinárne konanie je vedené na Najvyššom správnom súde pod sp. zn. 33D/11/2023 po tom, čo bol návrh pridelený senátu 33D.

2. Členom senátu 33D je aj prísediaci sudca Mgr. Bernard Janík, ktorý v podaní označenom ako „Oznámenie o zaujatosti“ zo dňa 31. augusta 2023 uviedol nasledovné: „A. N.E. B.. A. I. B. osobne poznám a zároveň som zapísaný ako jej zástupca podľa § 17 [Exekučného poriadku]. Z dôvodu, že by mohli vzniknúť pochybnosti o zaujatosti mojej osoby pre pomer k osobe disciplinárne obvinenej súdnej exekútorky podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 4 zákona 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu SR a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) oznamujem túto skutočnosť súdu. Navrhujem, aby Najvyšší správny súd SR rozhodol vo veci nožnej zaujatosti mojej osoby“.

3. Na základe výzvy predsedníčky disciplinárneho senátu zo dňa 5. septembra 2023 prísediaci sudca Janík svoje oznámenie o zaujatosti doplnil nasledovne: „[...] vykonávam funkciu zástupcu a disciplinárne obvinená je zástupcom mňa; máme priateľský vzťah, stretávame sa jeden - dvakrát do mesiaca, občas skočíme spolu na obed; poznáme všetkých členov jej rodiny; konzultuje so mnou problémy týkajúce sa výkonu funkcie. Subjektívne sa necítim byť zaujatý, ale existujú tu možné dôvody zaujatosti, preto je vhodné, aby súd o týchto skutočnostiach mal vedomosť a rozhodol o mojej zaujatosti.“

4. Disciplinárne konanie vo veci súdnych exekútorov procesne upravuje zákon č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) s čiastočnou subsidiaritou zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) (§ 4 disciplinárneho súdneho poriadku), pričom podľa predmetného ustanovenia sa na konania podľa disciplinárneho súdneho poriadku vzťahujú aj ustanovenia Trestného poriadku o vylúčení súdu a iných osôb, a to v prípade „ak tento zákon [rozumej disciplinárny súdny poriadok] neustanovuje inak a ak to povaha veci pripúšťa“ a ustanovenie § 4 disciplinárneho súdneho poriadku zároveň definuje aplikáciu ustanovení Trestného poriadku „primerane“. Najvyšší správny súd teda oznámenie dôvodov vylúčenia prísediaceho sudcu Janíka preskúmal primerane aplikujúc ustanovenie § 31 ods. 1 Trestného poriadku.

5. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

6. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci je rozhodné, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom (resp. iným osobám alebo dotknutým orgánom), pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností. Neutrannosť treba skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska neutrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska neutrannosti, t. j. v danom prípade treba zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska neutrannosti sa neutrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku. Neutrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Za objektívne pritom nemožno považovať to, ako sa neutrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci pristupuje. Vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci je nutné spájať nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [vid'. tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva najmä vo veci Delcourt v. Belgicko, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")].

7. V prejednávanej veci prísediaci sudca oznámil dôvody svojej zaujatosti, ktoré obsahovo vymedzil svojím pomerom k osobe disciplinárne obvinenej. Za relevantný pomer k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, je potrebné považovať aj súčasný alebo minulý bližší priateľský vzťah, nepriateľský vzťah, osobný alebo pracovný konflikt, ako aj dlhodobjší bezprostredný osobný alebo pracovný kontakt, ktorý by mohol odôvodňovať pochybnosť o nezaujatosti. Podľa § 17 Exekučného poriadku má exekútor určeného svojho zástupcu pre prípad choroby, dovolenky alebo z iných vážnych dôvodov, pre ktoré nemôže svoju funkciu vykonávať po dobu viac ako 30 dní. Tento zástupca môže byť určený exekútorskou komorou na základe návrhu samotného exekútora, alebo v prípade jeho nečinnosti zástupcu určí exekútorská komora. Samotná skutočnosť bežných profesionálnych vzťahov v rámci jednej profesie nevyhnutne nemusí predstavovať zaujatosť, avšak prísediaci sudca Janík uviedol, že sa s disciplinárne obvinenou spoločensky stýka a pozná všetkých členov jej rodiny. Hoci prísediaci sudca Janík subjektívne nepocituje svoju zaujatosť, keďže sám uviedol, že s disciplinárne obvinenou udržiava vzťahy bližšie ako profesionálne, pochybnosti o zaujatosti vzniknúť môžu. Názor dotknutej osoby je síce dôležitý, rozhodujúcou však je skutočnosť, či obava z nedostatku neustrannosti je objektívne oprávnená.

8. Existencia bližšieho osobného vzťahu k disciplinárne obvinenej môže mať za následok, že prísediaci sudca si na ňu na základe svojich doterajších poznatkov vytvoril určitý (kladný alebo záporný) názor. Tento názor môže, hoci aj podvedome, negatívne ovplyvňovať schopnosť sudcu posudzovať skutok, ktorý je predmetom disciplinárneho konania, výlučne na základe procesného materiálu získaného počas konania. Tento vplyv priateľského vzťahu je pritom zrejmý každému priemernému človeku, v dôsledku čoho takýto pomer môže objektívne vyvolať pochybnosť o tom, či prísediaci sudca o disciplinárne obvinenej rozhodne nezaujato.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel Najvyšší správny súd k záveru, že skutočnosti, ktoré prísediaci sudca Janík uviedol vo svojom oznámení v spojení s jeho doplnením zakladajú dôvod jeho vylúčenia podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s ustanovením § 4 disciplinárneho súdneho poriadku a preto rozhodol tak, že ho podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku vylúčil z vykonávania úkonov disciplinárneho konania vedeného na Najvyššom správnom súde pod sp. zn. 33D/11/2023.

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu (v zložení podľa § 24 ods. 2 disciplinárneho súdneho poriadku) v pomere hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

